

Økonomisk Råd

Udviklingskonference for de mindre bosteder

Ilulissat

23.-25. maj 2014

Agenda

1. Økonomisk Råd - Formål
2. Organisering
3. Demografi
4. Uddannelse
5. Indkomstdannelse
6. Gæld- og gældspolitik
7. Økonomisk bæredygtighed
8. Udfordringer

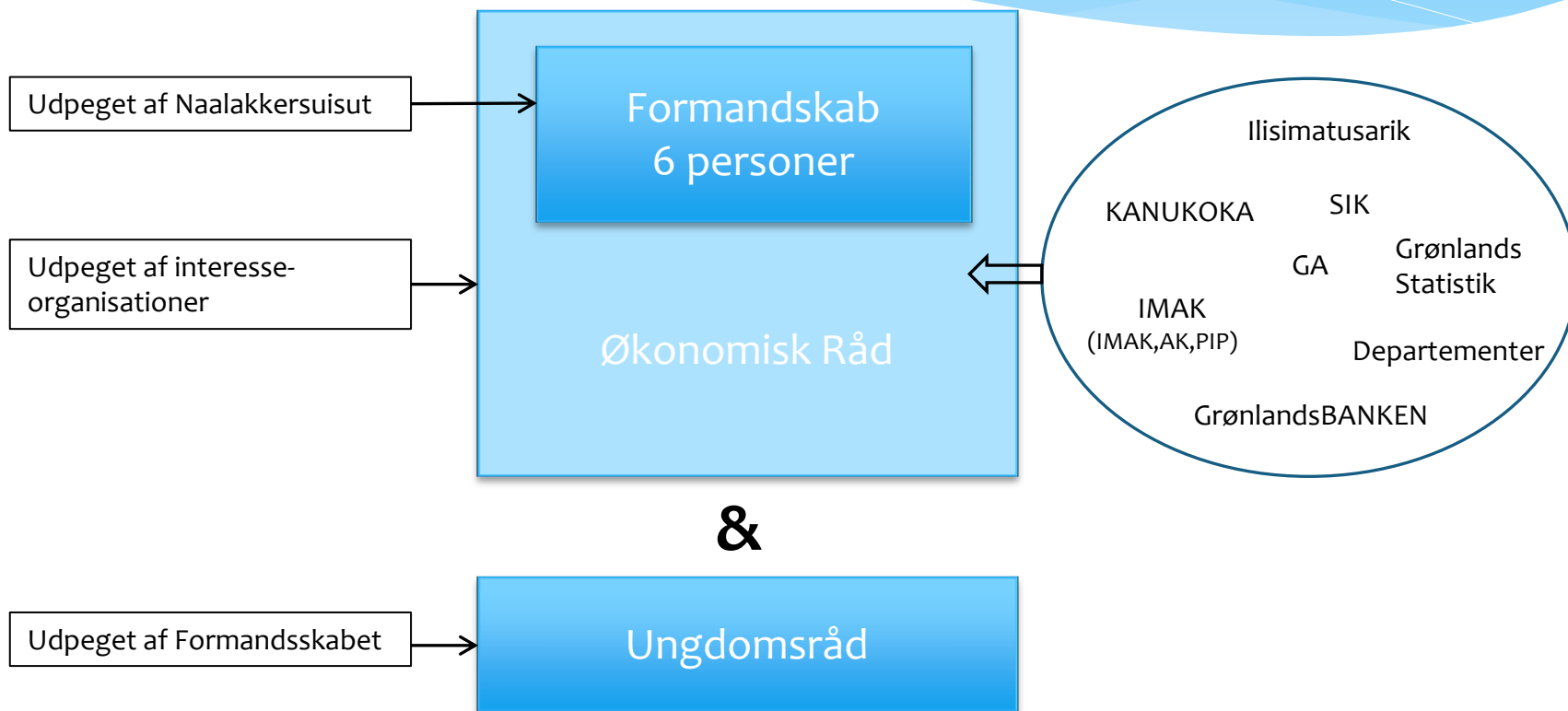
Økonomisk Råd

Formål med Økonomisk Råd:

- At foretage løbende vurdering af konjunkturudviklingen
- At vurdere holdbarheden i den førte finanspolitik

Økonomisk Råd

Organisering

Demografi

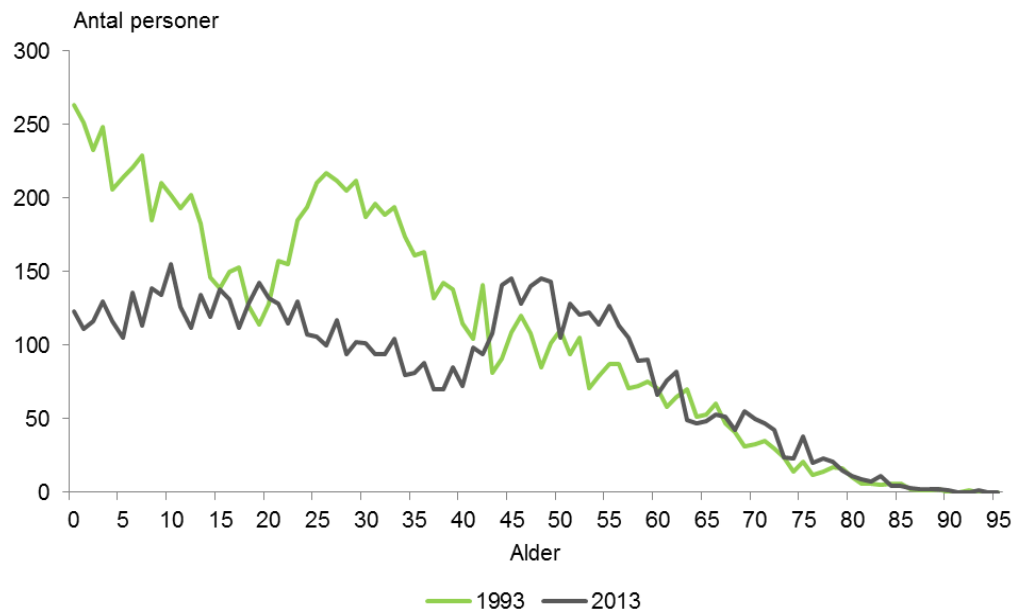
Befolkningskoncentration omkring større byer

- En tendens i alle lande
- Pga. økonomisk udvikling
- Ændrede produktionsformer

Demografi

- fortsat -

Befolkningen i bygderne opdelt på alder, 1993 og 2013

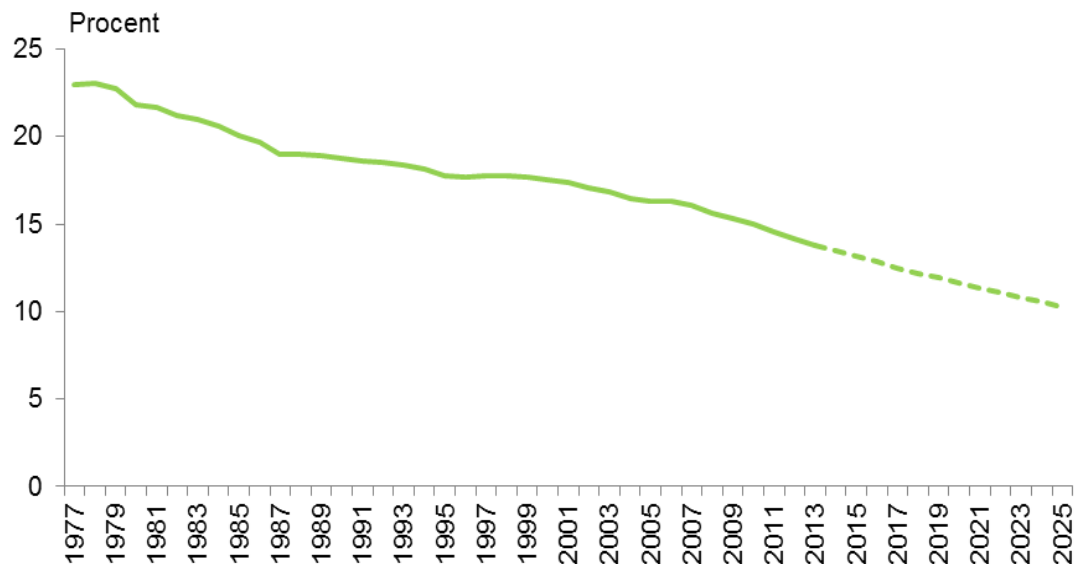
Kilde: Grønlands statistik/Økonomisk Råd (2013)

- Kraftigt fald i både antallet af børn og personer i alderen 20-40 år
- Antallet af personer 45 år eller ældre er steget

Demografi

- fortsat -

Andel af befolkningen bosat i bygder, 1977-2025

Note: Data for 2012-2025 er baseret på Grønlands Statistiks befolkningsprognose.
Kilde: Økonomisk Råd (2013)

2012

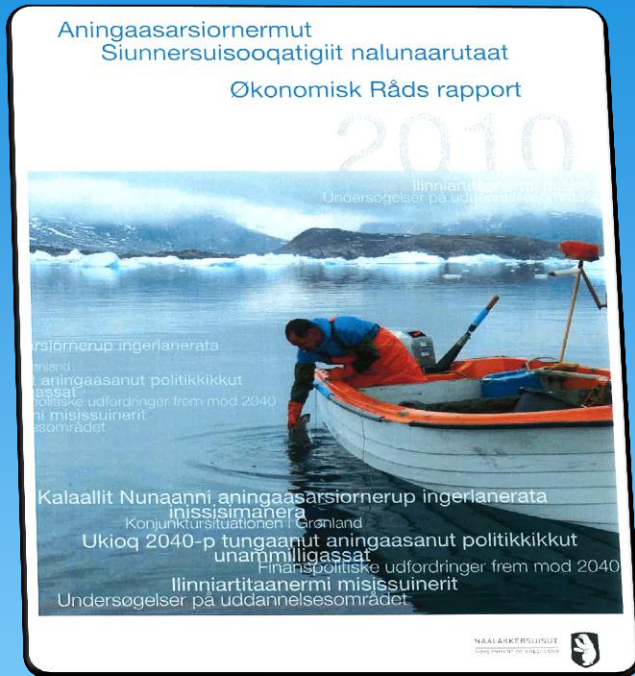
7.378 indenlandske flytninger (fra ét bosted til én anden)

2.900 udvandring

2010

Uddannelse

- Ca. Halvdelen af fødselsårgangene 1971-76 havde i 2006 fået en kompetencegivende uddannelse.
- Af de børn der havde gået i en bygdeskole havde under 35 % fået en kompetencegivende uddannelse.
- Data viser også at indkomstniveauet for de der er opvokset i bygd er mindre, end de der er opvokset i by, også selvom begge arbejder i en by.

To årgange – uddannelsesstatus i 2006

1971-1976	30-35 år
1981-1986	20-25 år

Uddannelse

- fortsat -

- For personer med en faglig uddannelse er forskellen på over 20 %
- For personer uden uddannelse er forskellen på 60 %
- I gennemsnit har en ung person med faglig grunduddannelse en indkomst på 30 % over en ufaglært jævnaldrende

 Vigtigt, at flere får en uddannelsesmæssig baggrund

Indkomst forhold

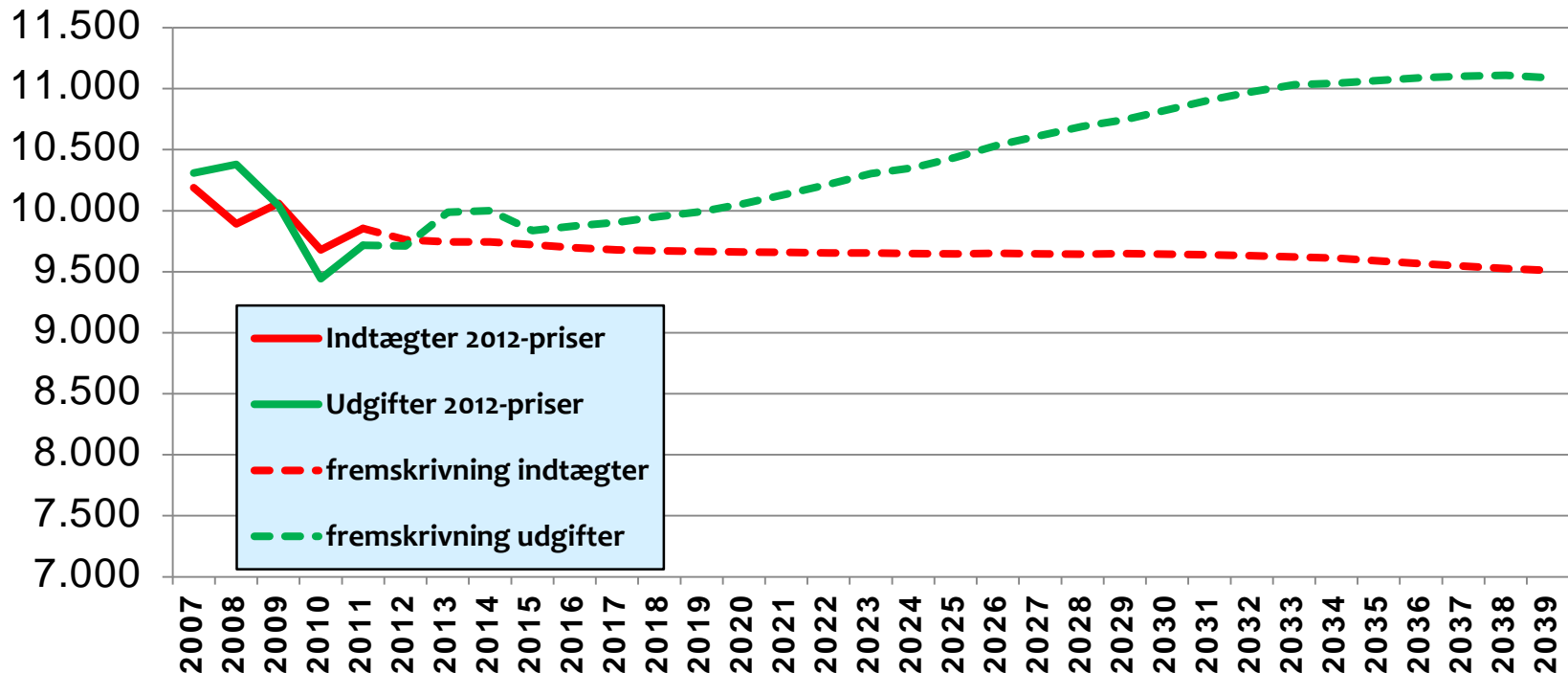
	Markedsindkomst	Disponibel ækvivalens indkomst
pr. år	pr. person	pr. husstand
Byer:	203.385 kr.	160.626 kr.
Bygder	125.357 kr.	114.658 kr.

Offentlige finanser og finanspolitisk holdbarhed

- hvorfor er det interessant?

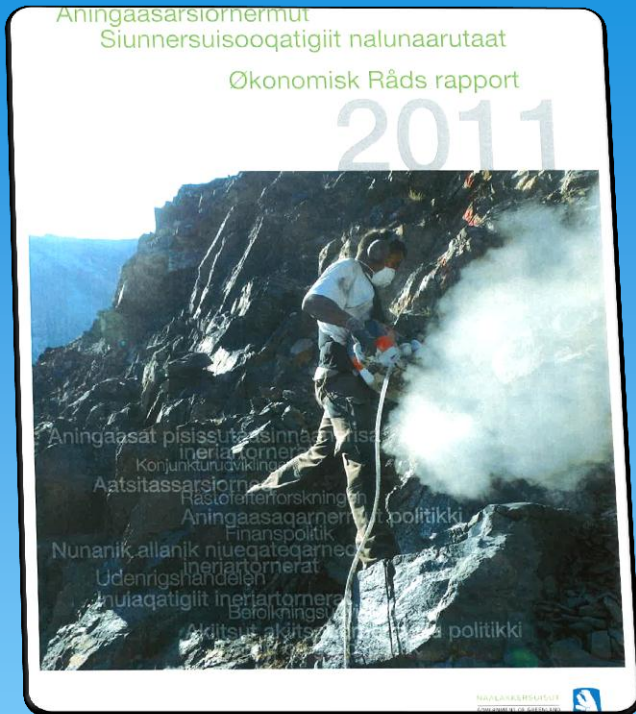
mio. kr

Udviklingen i Indtægter og udgifter

2011

Gæld og gældspolitik

- Udvikling tilvejebringes gennem investeringer
- Grønland har ikke en stor gældsætning,
- Offentlig ejede selskaber har gæld i en størrelsesorden, som har betydning for internationale långiveres vurdering af risikoen ved at investere i Grønland.

↳ Økonomisk vækst – kræver nødvendig fornyelse af erhvervsgrundlaget

Gæld og gældspolitik

- fortsat -

Grønland står overfor store og kapital krævende investeringer;

- Uddannelsessystemet
- Boligbyggeri
- infrastruktur

Den demografiske udvikling;

- Stigende ældrebefolkning giver
- betydelige udfordringer i
- den langsigtede finanspolitiske holdbarhed

Økonomisk bæredygtighed ?

'...som opfylder de nuværende generationers behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare'

(Gro H. Brundtland, Vores fælles fremtid, 1987)

Miljø

Bæredygtig

Social

Økonomi

Økonomisk Råd søger gennem sine rapporter, at skabe fokus på de udfordringer Grønlands økonomi befinder sig i, i disse år og i årene fremover

Grønland – 2014

- vores fælles udfordring

Nye erhvervstiltag stiller krav:

- Kvalifikationer - relevant erhvervsfaglig uddannelse
- Incitamenter - f.eks. Økonomisk gevinst ved at flytte efter arbejde
- Demografi og migration - befolkningen er stagnerende; nettoudvandring og fordi arbejdsstyrken er faldende

Bygdernes udfordring - 2014

1. Urbanisering – global trends, også i Grønland
2. Velfærdssamfund – skæv fordeling mellem by og bygd
3. Begrænsede eller kun traditionelle erhvervsmuligheder

Norge

*Har gennem aktiv regionalpolitik søgt at sikre bosætning særligt i Nordnorge,
– alligevel fortsætter fraflytning fra yderområderne.*

Bygdernes udfordring – fortsat:

- Bidraget pr. indbygger til samfundsøkonomien er mindre
- Lavere uddannelsesniveau
- Mindre arbejdsmarkedsdeltagelse

Hvad skal til for, at:

Grønland kan opnå en selvberende økonomi, med

- ***Et højt uddannelsesniveau,***
- ***Et højt beskæftigelsesniveau, og***
- ***Økonomisk vækst?***

Formandsskabet

Formand	Torben M. Andersen	Professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet
Næst. Fmd.	Ulla Lyng	Direktør, Sermersooq Erhvervsråd
Medlem	Tønnes Berthelsen	Vicedirektør, KNAPK
Medlem	Anders Blaabjerg	Statistikchef, Grønlands Statistik
Medlem	Søren Bjerregaard	Kontorchef, Økonomi- og Indenrigsministeriet
Medlem	Anders M. Christensen	Konsulent, Nationalbanken

God debat

Qujanaq!